

Бакаліна О. М.
*заступник командира ДФТГ
Козинської територіальної громади
Обухівського району*

МИТНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ З РЕСПУБЛІКОЮ ПОЛЬЩА

Після підписання Угоди про асоціацію з ЄС та набуття статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу, митне співробітництво з країнами-членами ЄС, зокрема Польщею, набуває стратегічного значення. Польща є основним транзитним коридором для українських товарів до ЄС. Запровадження спільного митного контролю на основі європейських стандартів сприяє зменшенню часу проходження кордону, що є критично важливим для транспортних потоків, особливо у контексті експорту української продукції та гуманітарних вантажів. В умовах військової агресії Російської Федерації проти України саме Польща стала ключовою країною для постачання гуманітарної допомоги та військової підтримки Україні. Відтак, оперативність митного оформлення критично важлива для безперебійного постачання необхідних вантажів.

Співпраця України із Республікою Польща ґрунтується на низці двосторонніх угод. Угода між Урядом України і Урядом Республіки Польща про співробітництво і взаємодопомогу у митних справах була підписана 18 грудня 1995 року. Відповідно до статті 2 даної Угоди, «митні органи будуть надавати допомогу один одному у спосіб і за умов, передбачених цією Угодою, з метою забезпечення вірного застосування митного законодавства шляхом взаємодопомоги у сфері запобігання, виявлення та розслідування порушень митного законодавства. Допомога, буде надаватися в адміністративному та судовому провадженні, а також у провадженні за участю органів прокуратури або під її наглядом. Митні органи будуть надавати один одному технічну допомогу, особливо шляхом:

- обміну працівниками митниць з метою ознайомлення з технічними засобами контролю, що застосовуються і становлять взаємний інтерес;
- навчання і допомоги в удосконаленні професійних навичок працівників митниць;
- обміну експертами з митних питань;
- обміну професійними, науковими і технічними відомостями з митних питань» [1].

Угода між Державним митним комітетом України та Головою Головного митного управління Республіки Польща про зв'язок у сфері взаємодопомоги була підписана 3 серпня 1996 року. Відповідно до статей 1, 2 даної Угоди, «Сторони визначають своїх уповноважених, зазначених у Додатках 1 і 2 цієї Угоди, для підтримання контактів у рамках своїх правомочностей з метою виконання Угоди. Уповноважені будуть відповідно до Угоди обмінюватися інформацією, особливо тією, що стосується незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, товарів, про які відомо, що вони є або можуть бути предметом порушень правил встановлення митної вартості, а також

списками товарів, на які поширюються заборони й обмеження імпорту та експорту» [2].

Протокол між Державною митною службою України та Міністром Фінансів Республіки Польща про співробітництво у сфері митної статистики було підписано 14 квітня 2004 року. Сторони передбачила наступні форми співпраці:

- «взаємні консультації і обмін методологічними розробками в сфері формування статистики зовнішньої торгівлі та аналізу статистичної інформації;
- обмін даними про взаємну торгівлю товарами у вартісному та натуральному вираженні, сформованими у розрізі «країна-товар» з української сторони - на рівні 6-ти знаків Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, з польської сторони - на рівні 6-ти знаків Польської Уніфікованої Номенклатури;
- інформування по взаємоузгоджених позиціях, розбіжності даних по яких є суттєвими у відповідності до встановлених припустимих розмірів розбіжностей, а також про результати співставлення даних взаємної торгівлі та можливі причини існуючих розбіжностей;
- робочі зустрічі експертів з метою аналізу причин розбіжностей даних статистики взаємної торгівлі, з подальшим оформленням результатів роботи у вигляді протоколів з рекомендаціями по усуненню виявлених причин» [3].

Протокол між Державною митною службою України та Міністром Фінансів Республіки Польща про засвідчення документів при перевезенні товарів автомобільним транспортом в пунктах пропуску для автомобільного сполучення був підписаний 14 квітня 2004 року. Його основною метою виступає «зміцнення і поглиблення співробітництва у пунктах пропуску, спрощення та прискорення контролю на кордоні; запобігання порушень митних правил при перевезенні товарів через державний кордон між Україною та Польщею. У статті 3 Сторони закріпили, що у випадку відсутності можливості засвідчення документів, зазначених у статтях 1 та 2, митні служби України та Республіки Польща, при експорті, підтверджують автентичність документів, що містять кількісні, якісні та вартісні характеристики товарів та подаються при вивезенні товарів, шляхом проставлення відбитків особистого митного забезпечення посадової особи митної служби держави експорту. Такі завірені документи будуть прийматися для цілей митного оформлення замість ВМД (karta 3 SAD), з метою підтвердження фактичного вивезення товарів за межі митної території держав Сторін» [4].

Таким чином, у контексті євроінтеграції України та її статусу кандидата на вступ до ЄС митне співробітництво з Польщею відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного перетину кордону та спрощенні торговельних процедур. Протягом багатьох років співпраця між Україною та Польщею розвивалася на основі двосторонніх угод і протоколів, що сприяють вдосконаленню митних процедур, обміну інформацією та спільному контролю за перевезенням товарів. Враховуючи актуальні виклики, зокрема військову агресію Російської Федерації проти України та необхідність посилення

економічної безпеки, подальша інтеграція України в європейський митний простір через співпрацю з Польщею набуває ще більшого значення. Впровадження спільного митного контролю, цифровізація процесів та посилення обміну інформацією між митними органами сприятимуть підвищенню ефективності митної політики України.

Список використаних джерел:

1. Угода між Урядом України і Урядом Республіки Польща про співробітництво і взаємодопомогу у митних справах від 18.12.1995 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_017#Text

2. Угода між Державним митним комітетом України та Головою Головного митного управління Республіки Польща про зв'язок у сфері взаємодопомоги від 03.08.1996 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_020#Text

3. Протокол між Державною митною службою України та Міністром Фінансів Республіки Польща про співробітництво у сфері митної статистики від 14.04.2004 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_160#Text

4. Протокол між Державною митною службою України та Міністром Фінансів Республіки Польща про засвідчення документів при перевезенні товарів автомобільним транспортом в пунктах пропуску для автомобільного сполучення від 14.04.2004 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_051#Text